

MEMO

Aanpassing erfgoedbeleid – dorp Dalem

(invoeegen stukje tekst onder kop 6. Gorinchem als grensstad, pagina 14)

6. Gorinchem als grensstad

Gorinchem heeft een strategische ligging. Het ligt op snijvlak van Zuid-Holland, Gelderland en Brabant. Al begin 13de eeuw was het land van Arkel, waar Gorinchem onderdeel van was, strijdtoneel van conflicten met naburige provinciën, zoals Holland en Gelre. In de eeuwen daarna is Gorinchem vaak het toneel geweest van strijd en handel, mede door de gunstige ligging tussen waterwegen en de mogelijkheid om tol te heffen. Het zorgde voor een constante stroom van reizigers, passanten, soldaten, gastarbeiders en andere nieuwkomers, wat bijdroeg aan een tolerante stad die ruimte biedt aan verscheidenheid. Deze tolerante stad willen wij zijn en blijven.

Het dorp Dalem behoorde tot 1986 bij de provincie Gelderland en maakte deel uit van de voormalige gemeente Vuren. De nederzetting Dalem is rond de 11de eeuw ontstaan aan het dijklint langs de Boven-Merwede. Het oude dorp bestaat uit een historische clustering aan de dijk en een kern achter de dijk. De oude kern van Dalem is onderdeel van het beschermd stadsgezicht van Gorinchem. Bijzonder zijn het rijks monumentale Dalems kerkje en de Dalemse inundatiesluis. Sinds 1986 is Dalem onderdeel van de gemeente Gorinchem en ligt het aan de west en noordkant tegen Laag en Hoog Dalem aan.

Gorinchem is onderdeel van de Vestingdriehoek samen met Woudrichem, Zaltbommel, Slot Loevestein en Fort Vuren. Destijds had deze driehoek een strategisch doel, water als wapen in de Hollandse Waterlinie. Nu is het UNESCO werelderfgoed met een schat aan geschiedenis.